



CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranța Urbană și Mediere”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” împotriva Primăriei municipiului Edineț, terți Consiliul raional Edineț și Întreprinderea Municipală „Direcția de Producție a Gospodăriei Locativ Comunale Edineț”, privind furnizarea informației,

împotriva deciziei din 23 mai 2023 a Curții de Apel Bălți

(Dosarul nr. 3ra-928/23

NR. PIGD 2-20143711-01-3ra-11092023)

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.246 (în vigoare până la 1 septembrie 2023) Cod administrativ. Dezacordul recurenteii cu aprecierea de drept a instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Judecătoria Edineț, sediul central, jud. N. Bobu,
Curtea de Apel Bălți, jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu,

02 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de AO „Asociația pentru Siguranța Urbană și Mediere”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 noiembrie 2020 AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” a înaintat în ordinea contenciosului administrativ acțiune împotriva Primăriei municipiului Edineț, terți Consiliul raional Edineț și ÎM „Direcția de Producție a Gospodăriei Locativ Comunale Edineț”, solicitând: - a se constata încălcarea de către Primăria municipiului Edineț a dreptului AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” de a oferi un răspuns și de a finaliza procedura administrativă în termen de 30 de zile; - a obliga Primăria municipiului Edineț să realizeze operațiunea de montarea a becurilor și de asigurare a iluminatului public stradal pe str-la Uzinei, str. Duenco și str. M. Eminescu (către str. Independenței și către str. Bucovinei), conform schemei anexate; - a încasa din contul Primăriei municipiului Edineț, în contul AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere”, a cheltuielilor pentru asistență juridică, în mărime de 3 000 lei.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că la 18 septembrie 2020 a înaintat, prin intermediul emailului, la adresa electronică a Primăriei municipiului Edineț o cerere (petiție), în ordinea prevăzută de Codul administrativ, în baza căreia a solicitat montarea unor becuri și asigurarea iluminatului public pe str-la Uzinei, str. Duenco și str. M.Eminescu (către str. Independenței și către str. Bucovinei). Totodată, a solicitat ca orice răspuns pe marginea petiției date să-i fie transmisă la adresa electronică - office@asum.md.

3. AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” a invocat că nu a recepționat nici un răspuns de la Primăria municipiului Edineț cu privire la petiția depusă și că Primăria municipiului Edineț nu a efectuat nici o lucrare.

4. Consider că efectuarea acțiunilor de montare a unor becuri în scopul asigurării iluminatului public pe adresele indicate reprezintă o operațiune administrativă, întrucât efectuarea acestor acțiuni nu produc niciun efect juridic, ci ține de obligarea generală a administrației publice locale de a gestiona afacerile municipalității.

5. Prin încheierea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul central, s-a declarat inadmisibilă acțiunea la cererea înaintată de AO „Asociația

pentru Siguranță Urbană și Mediere” împotriva Primăriei municipiului Edineț.

6. Prin decizia din 20 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a anulat încheierea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul central, cu restituirea cauzei spre judecare la Judecătoria Edineț, sediul central, în același complet de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea din 19 septembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” împotriva Primăriei municipiului Edineț.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. La 10 octombrie 2022, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

9. La 30 ianuarie 2023, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” a depus cererea de apel motivată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 23 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a casat parțial hotărârea din 19 septembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul central, în latura prin care s-a respins acțiunea privind constatarea încălcării de către Primăria mun. Edineț a dreptului AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” de a primi răspuns în termen de 30 zile, și în această latură s-a pronunțat o decizie nouă după cum urmează: S-a admis acțiunea în latura respinsă de prima instanță. Constată fiind încălcat dreptul de a primi răspuns și de a finaliza procedura administrativă în termen de 30 zile la cererea formulată de către AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” către Primăria mun. Edineț privind furnizarea informației. S-a încasat de la Primăria mun. Edineț în beneficiul AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” cheltuielile de judecată în sumă de 1 000 lei.

11. În motivarea deciziei, instanța de apel a subliniat că procedura administrativă referitoare la cererea reclamantului este guvernată de Codul administrativ și nu de Legea privind accesul la informații.

12. Curtea a constatat că Primăria nu a răspuns în termenul de 30 de zile prevăzut de lege la cererea reclamantului, depășind termenul cu 65 de zile. Nu au fost prezentate dovezi că termenul a fost prelungit legal. Curtea a reafirmat că dreptul asociației la un răspuns și la finalizarea procedurii administrative în termen de 30 de zile nu intră sub incidența Legii privind accesul la informații, ci a Codului administrativ.

13. Instanța a constatat că Primăria mun. Edineț a încălcat dreptul AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” de a primi un răspuns în termenul legal de 30 de zile și de a finaliza procedura administrativă.

14. Curtea de apel a respins pretenția asociației de a obliga Primăria să monteze becuri și să asigure iluminatul public pe anumite străzi, invocând necesitatea unei decizii din partea Consiliului municipal Edineț pentru astfel de acțiuni.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

15. La 07 august 2023, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” a declarat recurs nemotivat împotriva deciziei din 23 mai 2023 a Curții de Apel Bălți.

16. La 24 septembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” a depus cererea de recurs motivată, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel și emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

ARGUMENTELE RECURSULUI

17. În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a dezlegat greșit chestiunea dedusă judecării atunci când a admis în parte apelul.

18. În context, a susținut că instanța de apel a apreciat greșit faptul că Primăria mun. Edineț nu poate fi obligată la montarea unor becuri și asigurarea iluminatului public stradal doar în baza cererii reclamantei, fiind necesare întrunirea mai multor condiții obligatorii, inclusiv decizia Consiliului municipiului Edineț, care la data apariției litigiului între părți nu era emisă. Or, art. 29 lit. i) din Legea 436/2006 privind administrația publică locală în vigoare la data depunerii cererii nr. 24/29.08.2020 prevedea clar care sunt atribuțiile de bază ale primarului: propune consiliului local schema de organizare și condițiile de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, ia măsuri pentru buna funcționare a serviciilor respective de gospodărie comunală.

19. La fel, consideră că un alt factor important în chestiunea dată pe care instanța de apel l-a omis la judecarea apelului este că deși Primăria Edineț și

Consiliul municipal Edineț au atribuții diferite conform Legii 436/2006 privind administrația publică locală, secretariatul și evidența tuturor petițiilor persoanelor fizice/juridice este comună, respectiv în atribuția Primăriei mun. Edineț. Acest aspect se poate observa inclusiv prin faptul că, pe toată durata procesului, Primăria mun. Edineț și Consiliul municipal Edineț în apărarea lor au fost reprezentate o singură persoană, angajat al Primăriei mun. Edineț, iar Consiliul nu și-a delegat vreun reprezentant legal.

POZIȚIA INTIMAȚILOR

20. Referințe nu au fost depuse.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

21. Art. XI. alin. (1) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, prevede următoarele:

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.”

22. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

23. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

24. Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

25. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când: a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; b) recursul este depus în mod repetat; c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită; d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Referitor la termenul de depunere a recursului, se atestă că dispozitivul deciziei contestate cu recurs a fost notificat AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” în mod electronic la 11 iulie 2023 (f.d.196).

27. Iar copia deciziei integrale a fost expediată asociației la 23 august 2023 (f.d.201).

28. Potrivit extrasului din poșta electronică, reprezentantul AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” a recepționat decizia integrală la 24 septembrie 2023 (f.d.201 verso).

29. Astfel, Completul de judecată consideră că la declararea recursului împotriva deciziei din 23 mai 2023, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” a respectat prevederile art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului).

30. În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

31. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

33. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul

nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

35. 28. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

36. 29. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A)

37. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranța Urbană și Mediere”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

Copia corespunde originalului

Ion Malanciuc